

napadá rozsudek proto, že nebylo nalezeno na výlučné zavinění nehody žalobcem samým, nýbrž že také shledána vina na její straně a že jí byla uložena polovinou náhrada zažalované škody. Oprávněno není ani to ani ono dovolání. Žalobce jest na omylu, domnívaje se, že napadený rozsudek, shledávaje jeho zavinění na nehodě v tom, že si náležitě nepovšiml schodů a jejich stavu a že sestupuje po nich, se nepřidržel zábradlí, požaduje na něm neobvyklou míru pozornosti a opatrnosti. Každý normální člověk (§ 1297 obč. zák.) dává nebo má si dáti pozor na cestu, po které jde, zejména dá nebo má si dáti pozor na schody, po nichž kráčí, a to obzvláště, když mu schody ty, jejich stav, schůdnost atd. nejsou dobře známy a od každého normálně opatrného člověka může se očekávati, že, jda po schodech, aspoň když sestupuje a schody dobře nezná, použije zábradlí. Této opatrnosti žalobce prokázaně nedbal, a ježto byl by nepochybně, kdyby ji byl zachoval, nehodě zabránil, byla by mu právem nižšími soudy spoluvina na nehodě přičtena. Než i žalovaná neprávem odmítá od sebe všelikou vinu na nehodě. Její stanovisko, že zodpovědná jest jen za to, by schody na př. co do šířky a výšky odpovídaly stavebním předpisům, kdežto zodpovědnosti za to, že schody byly vyšlapané, hladké, se sklonem k okrajům stupňů, že nemá a zejména, že jí nemá oproti třetím osobám, které chodí do kavárny, v domě se nalézající, kdežto vůči těmto osobám že má zodpovědnost za bezpečnost na schodech nájemce kavárny, není správné a vyvrátily je náležitě již nižší soudy, takže tuto stačí na dotyčné vývody nižších soudů poukázati. Majitel domu má netoliko pro své nájemníky, nýbrž vůbec dům v řádném, tělesnou bezpečnost neohrožujícím stavu udržovati. To plyne z ustanovení Šu 1096 a 1319 obč. zák. Nečiní-li tak, je práv ze škody z toho vzniklé (§ 1294, 1295 obč. zák.). Žalovaná, majíc v domě kavárnu a pronajímajíc ji, musila udržovati dům a tedy i schody v řádném stavu tak, aby ani hosté, kavárnu navštěvující, k úrazu nepřišli. Žalovaná tudíž, když vyšlapané, hladké a spádné schody, což o schodech je prokázáno, neopravila, ručí za škodu žalobcovu, která právě uvedenou vadností schodů byla přivoděna. Odvolací soud uznáv jako soud prvé stolice na zavinění obou stran, neposoudil případ po stránce právní chybně. Co se týče podílu, kterým mají žalobce a žalovaná škodu nésti, byl určen odvolacím soudem správně. Nedá se s bezpečností stanovit, kdo má na nehodě větší vinu, zdali žalobce či žalovaná, a proto po rozumu Šu 1304 obč. zák. bylo škodu rozdělití na obě strany rovným dílem.

#### Čís. 2446.

**Až na průkaz úplného vlastnictví dlužno žalobu z domnělého vlastnictví dle Šu 372 obč. zák. opodstatniti právě tak jako pravou vlastnickou žalobu (§ 369 obč. zák.). Několik osob, zadržujících vlastníku věc, nemůže jim býti žalováno na s o l i d á r n í vydání věci. Nárok na zaplacení hodnoty věci jest přípustným jen za podmínek Šu 377 a 378 obč. zák. Jinak jde o změnu žaloby.**

(Rozh. ze dne 28. března 1923, Rv I 1227/22.)

Organisace sociálně-demokratické strany v L. konala sbírky na vystavení dělnického domu v L. Cenné papíry, vkladní knížky a ostatní ceniny, určené pro onen účel, spravoval odděleně od ostatního jmění pokladník organizace František K. Dne 25. srpna 1920 odevzdal František K. tyto ceniny žalovanému, na němž se jich vydání domáhalo družstvo »Dělnický dům v L.« Při prvním ústním jednání doplnil žalobce žalobní žádání v ten smysl, by žalovaný byl odsouzen po případě k zaplacení 36.000 Kč. **O b a n i ž š í s o u d y** žalobu zamítly, **o d v o l a c í s o u d** z těchto důvodů: Odvolání zabývá se hlavně tím, co první soud zjistil o disposičním právu s jměním, určeným na dělnický dům, zda měl je starý či nový okresní výbor či snad zvláštní komitě utvořené k založení družstva. Leč soud odvolací nepokládá tuto okolnost za podstatnou pro tento spor, neboť, i když se přizná žalujícímu družstvu právo disposiční nebo nárok na jmění, určené pro dělnický dům v L., není tím ještě odůvodněn žalobní nárok oproti žalovanému, o němž první soud zjistil, že není v držení podílních a vkladních knížek, na jejichž vydání se žaluje, vydav je S-ové a že nepřevzal jich osobně pro sebe, nýbrž dle usnesení okresního výboru, tedy společnosti více osob, v níž jest sám jedincem, a to dle usnesení, jemuž se bývalý správce jmění toho podvolil. Již z těchto zjištění plyne, že žalovaný není osobně práv z převzetí věcí, není zavázán obligačně a není držitelem věcí, takže nemůže býti zavázán věcně (§ 369 a 373 obč. zák.). Jelikož je zjištěno, že odevzdání stalo se před žalobou a odvolací soud na základě protokolu o schůzi výkonného výboru dne 25. srpna 1920 toto zjištění sdílí, nenastává pro žalovaného závazek dle §u 378 obč. zák. a nemůže mluveno býti také o tom, že byl nepoctivým držitelem a úmyslně držby se vzdal, když držby nabyl na základě usnesení okresního výboru a dobrovolným vydáním od dosavadního držitele byl i s výhradou, že musí býti jmění zachováno pro dělnický dům. Žalující strana vůbec netvrdí, tím méně dokazuje, že jmění bylo tomuto účelu odňato, zejména, že žalovaným bylo s tím úmyslem a za tím účelem převzato, by se tak stalo. Z důvodů těch míní odvolací soud, že žalobní nárok není v žádném případě tím, co ve sporu bylo zjištěno, proti žalovanému prokázán a musil již proto býti zamítnut. Bylo by proto zbytečno, zabývat se obšírnými vývody odvolání o disposičním oprávnění nad sporným jměním, když nárok žalobní nebyl by proti žalovanému prokázán ani kdyby žalující straně příslušelo vlastnické (výhradné disposiční) právo k věcem, o něž jde.

**N e j v y š š í s o u d** nevyhověl dovolání.

### **D ů v o d y:**

Žaloba jest podle svého obsahu i konečného návrhu žalobou z domnělého vlastnictví dle §u 372 obč. zák. Podmínky této žaloby jsou až na úplný důkaz vlastnictví tytéž jako u pravé vlastnické žaloby dle §u 369 obč. zák. Musí tedy žalobce dokázati, že žalovaný má věc, jejíž vydání jest na něm žádáno, ve své moci. V tomto případě jest zjištěno, že žalovaný požadované cenné věci již před podáním žaloby odevzdal Anně S-ové, že tedy při podání žaloby jich neměl ve své moci, a tím pozbyla žaloba právní opory. Nelze přisvědčiti názoru dovolatelovu, že ža-

lovaný jest povinen, vydati sporné ceniny, poněvadž, jsa sám členem okresního výkonného výboru sociálně demokratické organisace, zvoleného na konferenci důvěníků dne 3. července 1920, se spolu s jinými osobami, tento výbor tvořícími, usnesl, aby sporný majetek byl proti-právně Františku Z-ovi odebrán, toto usnesení osobně provedl a ručí proto solidárně s ostatními členy výkonného výboru za vrácení tohoto majetku. O solidárním závazku dle §u 891 obč. zák. nelze mluvit při právech věcných. Žalovaný by mohl býti povinen žalujícímu družstvu cenné věci, v žalobě uvedené, solidárně s jinými osobami opatřiti nebo náhradu za ně poskytnouti, ale nemůže býti odsouzen, aby určitou věc, které nemá, solidárně s jinými osobami vydal. Jest sice možno, že několik osob společně vlastníku jeho majetek zadržuje, ale tyto osoby nemohou býti žalovány na solidární vydání zadržované věci, nýbrž jen na vydání společné, a nemůže v takovém případě jeden z nich sám plniti a tedy ani býti žalován. Žalobce arcí doplnil při prvním ústním jednání žalobní žádost, puvodně jen na vydání určitých cenin znějící, prosbou, aby žalovaný byl odsouzen po případě k zaplacení 35.000 Kč, ale ne-vedl, pro který případ tento návrh činí. Při setrvání na právní povaze žaloby jako žaloby věcné muze se eventuelní návrh týkati pouze pří-padů v §§ 377 a 378 obč. zák. uvedených, totiž případů, že žalovaný byl držbu sporných věcí klamně předstíral nebo se jí po podané žalobě vzdal. Že ani onoho ani tohoto případu tu není, nemůže při skutkových zjištěních nižších stolic býti sporno. Jest však také možným výklad, že žalobce zamýšlel uvedeným doplněním žádosti žalobní vznésti pro pří-pad, že by se žalobou z domnělého vlastnictví neprorazil, eventuelní návrh na náhradu škody. Takové rozšíření žaloby by bylo změnou její dle §u 235 c. ř. s., poněvadž by se jím uplatňoval další a nový právní duvod, a potřebovalo by ku své účinnosti souhlasu žalovaného nebo kladného usnesení soudního. Ani tohoto ani onoho v tomto případě není. Jelikož však první soud o přípustnosti rozšíření žaloby vůbec nerozhodl, ač žalovaný se proti němu výslovně a včas ohradil, a jelikož většina od-volacích i dovolacích vývodu žalující strany jen se stanoviska povin-nosti k náhradě škody na váhu padá, budiž i o tomto nároku uvažováno. V dalším vyvodil dovolací soud ze skutkových zjištění, že ani v tomto směru není žalobní nárok odůvodněn.

#### Čís. 2447.

**Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku po-  
zemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).**

**Nárok vdovy (§ 6 zák.), jež se provdala za zaměstnance ještě za  
jeho činné služby, jest zákonem uznán bezpodmínečně.**

»Nadlesním« jest ten, jehož působnost vztahuje se na lesní výměru daleko přes 700 ha a jehož služba se vyčerpává administrativním a tech-nickým dohledem nad lesem a kontrolou podřízených správců revírů. Název (titul) sám o sobě nerozhoduje. Není-li oněch podmínek, přichá-zejí v úvahu jen nižší skupiny požitkové.

(Rozh. ze dne 28. března 1923, Rv I 1388/22.)